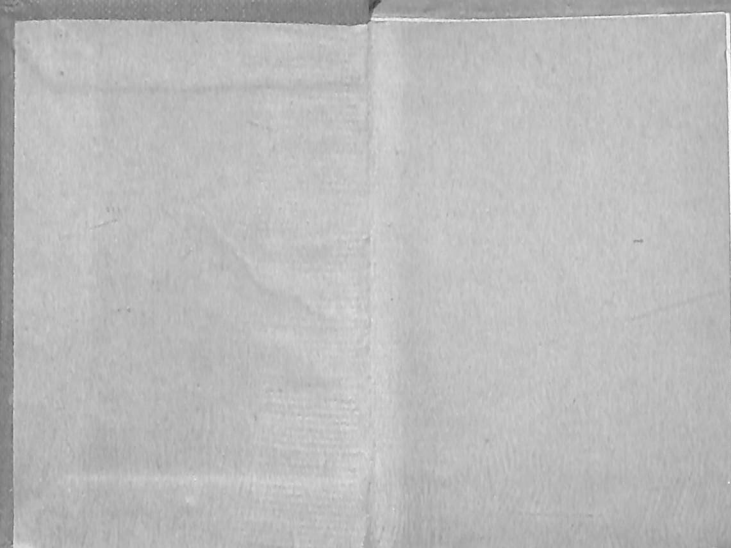

Видавництво
художньої
літератури
«Дніпро»
Київ — 1974

ОБРАЗНЕ СЛОВО

Постійні народні
порівняння

Зібрав і упорядкував
Іван Гури н

О 70500—018 27—74
М205(04)—74

ВІД УПОРЯДНИКА

Постійні народні порівняння — це сталі фразеологічні словосполучення, в яких на основі спільних ознак співставляються люди, явища, речі, предмети, з метою створити яскравіші уявлення або ж викликати відповідне емоційне реагування. Завжди влучні і, як правило, образні, вони свідчать про глибоку спостережливість народу.

Постійні народні порівняння разом з постійними епітетами являють собою найпростіші види тропів і є засобом народнопоетичної образності мови, художнім засобом народної творчості. За жанровими ознаками вони найближче стоять до прислів'їв та приказок, і не випадково значна частина постійних порівнянь дуже часто виконує функцію прислів'їв та приказок.

Проте постійні народні порівняння виконують і особливу функцію, дещо відмінну від функції прислів'їв та приказок. Прислів'я та приказки універсальніші у вжитку. Народні ж порівняння конкретніші в застосуванні, оскільки той,

хто висловлює порівняння, бачить або має на увазі один образ, одну річ чи одне явище, яке порівнює з іншими, не менш яскравими. Прислів'я висловлює роздуми, міркування; порівняння—емоції, психічні реакції. Так з'являються голубливі слова матері над колискою своєї дитини, так баба Параска підшукує лайливі слова на адресу баби Палажки під час сварки. Через те в різний час і в різній ситуації бувають то «очі, як зіроньки», то «чого вирячив очі, як сова?».

Існує дуже тісний зв'язок і між порівняннями та епітетами. Багато епітетів можуть переростати в порівняння, наприклад: зоря-

ні очі — очі, наче зорі; жаб'ячі очі — очі, як у жаби; гадюче сичання — сичить, як гадюка, тощо.

Художня література з давніх-давен широко використовує народні порівняння або з метою створення характерів (згадаймо Шевченкові образи цариці як «опенька засушеного», а царя «як ведмедя»), або з метою стилізації і зрештою, як поетичний засіб. В останньому випадку письменники вводять народні порівняння у тканину свого твору переважно без змін, як це робив частогусто І. Нечуй-Левицький, або ж на взірць народних порівнянь створюють свої власні.

Характерною ознакою час-

тини образних порівнянь є їхня географічна локальність, хоч до цієї збірки і не включені локальні порівняння, тобто такі, які побутують лише в одному селі. Наприклад, у селі Взові, Варшівського району на Київщині, вживають постійне порівняння: «Біга, як Смашниха». В цьому селі колись давно жив Смашний. Жила сім'я бідно і недружно, і дружина часто вибігала з хати й голосила. Очевидно, що порівняння типу: «Біга, мов Ганна без солі», «Заробив, як Мартин на милі» виникли саме з таких вузькокальних порівнянь і стали широко вживаними.

До цього збірника ввійшли постійні народні по-

рівняння, записані мною
в Полтавській, Київській,
Хмельницькій, Черкаській,
Вінницькій та Ровенській
областях протягом свого
життя. І лише незначну
частину порівнянь взято із
збірників прислів'їв.

Баба, як тур.
Бавиться, як дитина.
Багата, як земля.
Багата, як собака кудлата.
Багатий, як осінь.
Багатий, як чорт рогатий.

Багато людей, як плав
пливе.

Багато, як за гріш маку.

Багато, як на шаг часнику.

Багато, як трави.

Багато, як у зайця хвоста.

Багацько, хоч греблю гати.

Багацько, як у голомозого
чуприни.

Бадьориться, як та чапля.

Балака, як горохом
об стіну б'є.

Балакас, мов найнялася.

Балакас, як на машинці
строчить.

Балакучий, як баба.

Барложиться, як свиня
в соломі.

Бачить, як сова світло.

Бачить, як та сова вночі.

Бач, тілом обросло,
як кабан вгодований.

Без грошей, як без рук.

Без жінки, як без кішки.

Без люльки, як без жінки.

Без молока, як без жінки.

Без ножа, як без рук.

Безрідний бурлака,
як собака.

Безтурботна, як травиночка.

Без шапки, як злодій.

Бере, мов крадене.

Бережись підлесливого,
як потайного собаки.

Бережись, як вогню.

Бережи, як ока в лобі.

Бере, як багатого за живіт.
Бере, як віл на роги.
Бере, як вола за роги.

Б'ється, як риба
в ополонці.
Б'ється, як рибонька
об лід.
Б'ється, як пташка
в клітці.

Б'ється, як телячий хвіст
у петрівку.
Б'є, як обухом.
Б'є, як у бубон.
Били, як ката.
Били, як сидорову козу.
Бистрий, як думка.
Бистрий, як куля.
Бистрий, як муха в окропі.
Бистрий, як стріла.
Бігас, висолопивши язика,
як пес.
Бігас, мов кручена ярка.
Бігас, мов опудало.
Бігас, мов перелякана
миша.
Бігас, мов цуцик.
Бігас, мов скажений.

Бігас, як весільна мати.
Бігас, як вовк по степу.
Бігас, як Ганна
без солі.
Бігас, як дурний, мила
наївшись.
Бігас, як дурний по пеклі.
Бігас, як засць довгоногий.
Бігас, як жінка без солі.
Бігас, як засватана.
Бігас, як кінь.
Бігас, як курка з яйцем.
Бігас, як Марко по пеклі.
Бігас, як Настя в коноплі.
Бігас, як ошпарений.
Бігас, як собака на цепу.
Бігас, як собака по хаті.
Бігас, як солоний засць.

Бігас, як старша дружка.
Бігас, як теля.
Бігас, як хвостик.
Бігас, як церковна миша.
Бігас, як щось загубив.
Біда за біду чіпляється,
як у ланцюзі кільце
за кільце.
Біда красить, як окріп
рака.
Біда, як дудка, — куди йде,
то реве.
Біда, як смерть, — за горло
тримає.
Бідний, аж сніпий.
Бідний, як горобець
безперий.
Бідний, як церковна миша.

Біжить, мов з шибениці
зірвався.

Біжить, мов летить.

Біжить, мов навіжений.

Біжить, наче до хати.

Біжить, наче з цепу
зірвався.

Біжить, наче його хто жене.

Біжить, наче клубок
котиться.

Біжить, як ведмідь.

Біжить, як вода.

Біжить, як дурна.

Біжить, як на пожежу.

Біжить, як німий в суд.

Біжить, як окропом
ошпарений.

Біжить, як тінь.

Біжить, як швець
з чобітьми на базар.

Біжить, як швець
з чобітьми на місто.

Біла, як береза.

Біла, як молоко.

Біла, як полотно.

Біленька, як нитка.

Біла, як сорока.

Білий, мов лебідь.

Білий, як глина.

Білий, як день.

Білий, як іній.

Білий, як крейда.

Білий, як пух.

Білий, як смерть.

Білий, як сметана.

Білий, як сніг (як пух).
Білий, як сонце.
Білий, як стіна.
Білий, як папір.
Білий, як петльований.
Білий, як циганська литка.
Білий, як циганський сир.
Білолиця, як мазниця.
Благовісний, мов
у петрівку теля.
Благородна, як свиня
городня.
Блакитний, як небо.
Ближча сорочка тілу,
як рідна тітка.
Блима очима, як кіт
на глині.
Блиснув зубами білими,
як молоко.

Блищить вода, як дзеркало.
Блищить, як дорогоцінний
камінь.
Блищить, як золото.
Блищить, як скло.
Блідий, мов стіна.
Бовкнув, як дурень у воду.
Бовкнув, як жаба в болото.
Бовть, як камінь у воду.
Бовть, як цап у воду.
Боїться, мов вовк вогню.
Боїться, як вовк кози.
Боїться, як гора вітру.
Боїться, як засць бубна.
Боїться, як собака мухи.
Боїться, як чорт хреста
і кадила.
Борода по коліна, а розуму,
як у дитини.

Борода, як у владики,
а сумління,
як у шибеника.

Борода, як у старого,
а розуму нема
і за малого.

Босий, як пес.

Боюсь я тебе, як
торішнього снігу.

Боязкий, як засць.

Бреде горем, наче тим
морем.

Брехливий чоловік — як
вугіль: хоч не спалить,
то очорнить.

Бреше, аж дим іде.

Бреше, аж зубами креше.

Бреше ловко, аж гай
гнеться.

Бреше, як попова собака.

Бреше, як по писаному.

Бреше, як сірко на вітер.

Бреше, як собака
на висівки.

Бреше, як шовком шис.

Бридиться, як кіт салом.

Бридкий, як паплюга.

Бринить, як струна.
Брудний, наче з болота
виліз.
Брудний, наче із сажі
виліз.
Брови тонкі, як шнурочки.
Бубонить до себе, як баба
на морозі.
Бубонить, як у бочку дме.
Бубонить, як чорт
на коробці.
Буде погода, як не потече
з неба вода.
Буде утіха, як з дірявого
міха.
Буду сива, як вівця, а не
підү за вдівця.
Будь багата, як земля,
весела, як весна,
здорова, як вода.

Будь здорова, як риба,
гожа, як вода, весела,
як весна, робоча,
як бджола, багата,
як земля свята.
Будьте здорові, як сиві
корови, а наш
бик і так звик.
Будьте спокійні, як порося
в мішку.
Було так співати, як кашу
з медом їсти.
Бурчить, як свекор.
Буряки, як відра.

Важке, як каменяка.
Важко, як на круту гору
дертися.
Вбрався, як чорт.
В гаю, мов у раю.
В голові, як у млині.
В гурті робити, як з гори
бігти.
Везе, наче втопленику.
Велика, як гора.
Великий, як ведмідь.
Великий, як дуб.
Великий, як світ.
Великий, як світ, а дурний,
як кіт.
Величається, мов сучка
в човні.
Величається, як заєць
хвостом.

Величається, як куций бик
у череді.
Величається, як молода
на весіллі.
Величається, як свиня
в берлозі.
Величається, як свиня
в дощ.
Величається, як чумацька
воша.
Вередус, як у греблі біс.
Верещить, як дідько.
Верещить, як порося
в плоті.
Вертиться, як білка.
Вертиться, як в'юн
в ополонці.
Вертиться, як м'яло по
макітрі.
Вертиться, як на голках.

Вертиться, як на дзиглику.
Вертиться, як собака.
Вертиться, як сорока
на тину.
Вертиться, як швець
на ярмарку.
Верткий, як в'юн.
Верткий, як дзига.
Весела, як весна.
Весела, як весняний
жайворонок.
Весела, як гай.
Весела, як пташка.
Весела, як ясочка.
Веселий, як горобець.
Веселий, як весняне
сонце.
Веселий, як весняний день.

Веселий, як сонячний
день.
Веселий, як цуцик на
прив'язі.
Весело, як собаці після
ціпа.
В'ється, наче змійка.
В'ється, як барвінок.
В'ється, як вуж.
В'ється, як в'юн.
В'ється, як гадюка.
В'ється, як хміль.
В житті, як на довгій ниві,
усяке буває.
Взявся п'яний за тин,
як за пана трясця.
Взяло, як багатого
за живіт.

Вертиться, як на дзиглику.
Вертиться, як собака.
Вертиться, як сорока
на тину.

Вертиться, як швець
на ярмарку.

Верткий, як в'юн.

Верткий, як дзига.

Весела, як весна.

Весела, як весняний
жайворонок.

Весела, як гай.

Весела, як пташка.

Весела, як ясочка.

Веселий, як горобець.

Веселий, як весняне
сонце.

Веселий, як весняний день.

Веселий, як сонячний
день.

Веселий, як цуцик на
прив'язі.

Весело, як собаці після
ціпа.

В'ється, наче змійка.

В'ється, як барвінок.

В'ється, як вуж.

В'ється, як в'юн.

В'ється, як гадюка.

В'ється, як хміль.

В житті, як на довгій ниві,
усяке буває.

Взявся п'яний за тин,
як за пана трясця.

Взяло, як багатого
за живіт.

Вибирається, як за море
стріляти.

Вибирається, як чайка
за море.

Вибрався, як лялечка.

Вигинається, як дерево
од вітру.

Вигинається, як дріт.

Виглядає, як сова з дупла.

Виглянуv, як горобець
з гнізда.

Виглянуv, як щур
з борошна.

Виграв, як дурень на
костюмі.

Виграв, як Хома на вовні.

Виграв, як Шльома на
оренді.

Видав, як на заріз.

Видно, хоч голки збирай.

Видно, як на долоні.

Видно, як глупої ночі.

Видно, як у дзеркалі.

Видно, як удень.

Виє, як голодний вовк.

Виє, як вовк на смерть.

Виє, як пес.

Вис, як собака в гречці.
Визвірився, як дурень на
батька.
Визвірився, як собака.
Вийде воно, як слива
на воді.
Вийде, як камінь з води.
Викрутився, як в'яла риба.
Вилає, як собаку.
Виламується, як ячний
бублик.
Вилетів, як горобець
із стріхи.
Вилетіло, як мак,
а учинило, як птах.
Вилилась вода, як дівоча
ласка.
Вилилась у матір, як
з воску.

Вилупив очі, як баран.
Виляє, як собака хвостом.
Вимащений, як поросля.
Вим'я, як відро.
Випечений хліб, як горіх.
Виплуталася, як Настя
з личаків.
Виприщився, як чиряк.
Випросталась, як
семисотна верства.
Вирвався, як засць
з конопель.
Вирвався, як засць з-під
куща.
Виріс, як кіт навсидячки.
Виріс, як поліський злодій.
Вирядився, як на весілля.
Вирядилася, як свиня
в наритники.

Виричкуватий, як жаба.
Вискочив, як голий з маку.
Вискочив, як Кузьма
з маку.
Вискочив, як Пилип
з конопель.
Вислизнув, як піскун
з сітки.
Високий до неба, а дурний,
як не треба.
Високий та стрункий,
як дуб.
Високий, як дуб, а дурний,
як пенъ.
Високий, як жердина.
Високий, як лоза, а дурний,
як коза.
Високий, як смерека.
Високий, як телеграфний
стовп.

Виставила посуд, як на
вітрині.
Витріщив очі, як баран на
нові ворота.

Витріщив очі, як жаба.
Витріщив очі, як зарізаний
баран.
Витріщив очі, як сова.
Витріщив очі, як теля
на нові ворота.

Вихопився, як дурний
з печі.

Вихопився, як на щолопок.

Вихопився, немов шершень
з дупла.

Вишептався, як рак у торбі.

Вишкірив зуби, як печене
порося.

Вишкірив зуби, як
породиста свиня.

Вишкірив зуби, як циган
до макухи.

Вівця, як клубок.

Відважний, як тигр.

Відкидає, як пружина.

Відмовляється, як стара
дівка гарного жениха.

Відскакує, як від стіни
горох.

Війна, як вода, — в одного
бере, другому дає.

Військо йде, як мак цвіте.

Військо наступило,
як чорна хмара.

Вік живи, як сорока
на тернині: вітер
повернувся —
полетіла.

Вік ізжила, як у ступі
стовкла.

Вік наш, як година.

Вік пройшов, як батогом
ляснув.

Вік прокалатала, як у піч
уклала.

Вік, як у зайця скік
(хвіст).

Вільний, як вітер.

Вільний, як птах.
Він без тебе, як риба
без води.
Він лізе, як рак.
Він мене знає, як чоботи
на своїх ногах.
Він не любить сісти, як
кобила вівся їсти.
Він, як стовп, не
гнеться.
Вірити, як собаці.
Влетів, як птах.
Влетіло, як коту
за сметану.
Влучив, як батька
по колінах.
В місті, як у тіті,
а без грошей нема
чого їсти.

Вмішлася, як середа
в тиждень.
В нашій школі, як на
татарським полі.
В нього очі, як фари
в автобусі.
Вовтузиться, як квочка
на воді.
Вода чиста, як дзеркало.
Вода, як дзеркало, блищить.
Вода, як дьоготь
(як мазута).
Вода, як скло, блищить.
Водив, як на заріз.
Води налив, як кіт
наплакав.
Водить, наче kota за питкою.
Водить очима, наче злодій
по ярмарку.

Водиться, як дурень
з коровою.

Возиться, як кіт
з оселедцем.

Волос міцний,
як дріт.

Волохатий, як ведмідь.

Волочиться, як голодне
літо.

Волочиться, як солоний
заєць.

Вона співає, як муха
в глечику.

Вони між собою, як риба
з водою.

Вони такі милі і гарні, як
голубів пара.

Вони, як ті цигани.

Воно мені так потрібно,
як лихо.

Вороння налетить, як хмара.
Ворушиться, мов жук
у спопі.

В очі — як лис, а за очі —
як біс.

Впав у біду, як курка
в борщ.

Впала, мов билина.

Впала, мов підкошена
трава.

Впертий, як осел.

В петрівку день, як рік.

В полі жито, як лава.

Враз узялося, мов із неба
впало.

Вредний, як собака.

Все йде, як по маслу.

Вскочив, наче пташка
в тенета.

Вскочив, як сліпе теля
в яму.

Вуси, як у кота.
(як у пацюка).

Вуха, як у зайця.

Вуха, як у слона.

В хаті, як у віночку.

В хаті, як у загаті.

В хаті, як у вагоні.

Вхопив, як шилом борщу
налив.

Вчепився, як блоха
до кожуха.

Вчепився, як вовк до ягнят.

Вчепився, як городовий
до п'яного.

Вчепився, як злидні
бондаря.

Вчепився, як рак за берег.

Вчепився, як рак за штани.
Вчепився, як реп'ях
до кожуха.

Вчепився, як смола
до сосни.

Вчепився, як сова кігтями.

Вчепився, як чорт
за грішну душу.

В'яне, як цвіт на сонці.

Гавкає, мов собака
на прив'язі.

Газета для людини, як
вікна для хатини.

Гамірно, як на базарі.

Ганяє, мов неприкаяний.

Ганяє, як ведмідь
за горобцем.

Ганяє, як вітрів батько.

Ганяє, як кота.

Ганяє, як куций по череді.

Ганяє, як чорт по болоту.

Ганяють, як солоного зайця.

Гарна дівка, як маківка.

Гарна, мов змальована.

Гарна, мов цариця.

Гарна молодиця, хоч з лиця
води напийся.

Гарна, наче рожа.

Гарна, як весна.

Гарна, як зіронька на небі.

Гарна, як лебідка.

Гарна, як лялька.

Гарна, як маків цвіт.

Гарна, як писанка.

Гарна, як сонце.

Гарна, як телиця,
а розумна, як ягниця.

Гарна, як калина.

Гарна, як квітка гаївка.

Гарна, як квітка навесні.

Гарна, як квітка у полі
(в лузі).

Гарна, як ягідка.
Гарна, як печеричка.
Гарний, що й не розказати.
Гарний, як вогонь
 (як іскра).
Гарний, як з клоччя батіг.
Гарний, як комір навиворіт.
Гарний, як павич.
Гарний, як пес базарний.
Гарний, як перепічка.
Гарний, як сіно в годину.
Гарний, як спить, та ще й
 лицем до стіни лежить.
Гарний, як чортів тато
 восени.
Гарно, як свині в дощ.
Гарно, як свині
 в намисті.

Гарно, як свині під
 лопухом.
Гарно, як собаці
 на ярмарку.
Гарно, як у гаю.
Гарно, як у раю.
Гаряче, як у лазні.
Гарячий, мов вогонь.
Гарячий, як окріп.
Гарячий, як присок.
Гепнуло, мов довбнею.
Гине, мов риба без води.
Гине, як риба за водою.
Гірка, як редька.
Гірке його життя,
 як полинь.
Гіркий світ, як полинь,
 гірко мені
 жити в нім.

Гірко в роті, мов після
стриюка перцю.
Гірша відьма вчена,
як родима.
Гість, як невільник, де
посадять —
там і сидить.
Гладенький, як скло.
Гладка, як піч.
Гладкий, аж із шкур
преться.
Гладкий, мов печений.
Гладкий, як кабан.
Гладкий, як опецьок.
Гладкий, як слимак.
Глибоко — жабі по око.
Глуха, як свекруха, коли
кажуть — дай.

Глухий, як довбня вільхова.
Глухий, як пенъ; німий,
як риба.
Глухий, як пенъ осиковий.
Глухий, як стіна.
Глухий, як тетеря.
Глухому, як дурному:
бовкне,
як козел у воду.
Глядить на мене, немов
сміється.
Гляне, мов окропом
обіллє.
Гляне, наче золотом
обдарує.
Глянув, мов п'ятака дав.
Глянула — мов жару
сипнула.

Глянула — і мов сонце
засвітилось.

Гнеться, як лозина.

Гнучка, як берізка.

Гнучка, як билинка.

Гнучка, як лоза.

Гнучка, як тополя.

Говорив, як у било бив.

Говорить, мов блекоти
об'ївся.

Говорить, мов горохом
торохтить.

Говорить, мов зозуля кує.

Говорить, мов об стіну
горохом.

Говорить, мов п'яний.

Говорить, мов свиня хрюкає.

Говорить, мов спросоння.

Говорить, мов у гарячці.

Говорить, наче клоччя жує.

Говорить, наче лемеша
йому до піднебіння
причеплено.

Говорить, наче пташка
щебече.

Говорить, наче соловей
співає.

Говорить, наче три дні
не їв.

Говорить так, немов
з книги бере.

Говорить так, немов
з книги читає.

Говорить так, наче язик
у постолах.

Говорить, як віл реве.
Говорить, як вітер віє.
Говорить, як грім гримить.
Говорить, як з бочки.
Говорить, як з рукава
сипле.

Говорить, як казку
розкажує.

Говорить, як лисиця, а за
пазухою камінь
держить.

Говорить, як на тортурях.

Говорить, як неживий.

Говорить, як порожній
млин торохтить.

Говорить, як сокирою слова
відрубуює.

Говорить, як сопілкою грає.

Говорить, як сорока
скрекоче.

Говорить, як у дзвін
(у бубон) б'є.

Говорить, як у рот кладе.

Говорить, як ціпом
молотить.

Говорить, як шовком гаптує.

Говорить, як шовком шие.

Годи панові, як лихий
болячці.

Годить, як болячці.

Гола, як бубон, а гостра,
як бритва.

Гола, як Терменський ліс,
де чоловіків бере біс.

Голе, аж ребра світяться.

Голий, як бич, а гострий,
як меч.

Голий, як долоня.

Голий, як кістка.

Голий, як мати породила.
Голий, як палець.
Голий, як пень.
Голий, як пляшка.
Голий, як турецький
святний.
Голова без розуму, як
ліхтар без світла.
Голова, мов коряк
недовдбаний.
Голова, наче клоччям
набита.
Голова, як довбня
необтесана.
Голова, як казан, а розуму
ні ложки.
Голова, як маківка, а
розуму, як накапано.
Голова, як макітра, а
розуму не накладено.

Голова, як пляшка.
Голова, як темний ліс.
Голова, як торба:
що знайдеш, те й
сховаси.
Голова, як у бика.
Голодний, як вовк.
Голодний, як собака.
Голопуцькі, як горобенята.
Голосить, як по мертвому.
Голосний, як дзвін,
а дурний, як довбня.
Голосочок, як дзвіночок.
Голос, як сурмонька, та
бісова (чортова)
думонька.
Голос, як у соловейка.
Голос, як у цимбал, а сам,
як шакал.

Голубе, як небо.
Гомін, як на базарі.
Горить, як за умерлого
душу.
Горить, як мокре.
Горить, як сухе листя.
Горбатий, як верблюду.
Гордий, мов із неба зорі
здіймає.
Гордий, як павич.
Гордиться, як піп у віттарі.
Горілка, як гарна дівка, —
хоч кого підведе.
Горілочка, як дівочка, —
зведе хлопця,
як дідочка.
Горнеться, як свекор
до пелюшки.
Горя, як моря.

Господарює, як у себе
вдома.
Господар, як з лика батіг.
Гостра, як ніж.

Гостра, як спис.
Гострий, як бритва.
Гострий, як сокира.
Гострий, як стріла.

Грає, мов пиляє по душі.
Грає, наче співає.
Грається, неначе з хлопцем.
Грається, як кіт з мишею.
Грається, як котик.
Грається, як мала дитина.
Грамотний, як попів індик.
Гризе його, як іржа
залізо.
Гризе, наче миша.
Гризуться, як собаки
за кістку.
Гребе, як кінь копитами.
Гребе, як кішка лапою.
Гріє, як сонце.
Громада, як отара овець.
Губа як на коловороті
гуляє.

Губи надув, як капиці.
Губи, як лопати.
Губи, як мідні труби.
Губи, як халява.
Гуде, як бугай у болоті.
Гуде, як вітер у порожній
димар.
Гуде, як вода в лотоках.
Гуде, як гудок.
Гуде, як жук на дорозі.
Гуде, як у бочці.
Гуде, як у п'яного
в голові.
Гуде, як чотири вітри
в лісі.
Гудуть, як бджоли
у вулику.
Гудуть, як джмелі.

Гудуть, як жуки.
Гудуть, як у вулику.
Гукає, як з переляку.
Гуляє, як вітер у чистому
полі.
Гуляє, як Пилип
в кукурудзі.
Гуляє, як риба в морі.
Гуляє, як собака на
прив'язі.
Гуркоче, як грім.
Густа, як ліс.
Густа, як патока.
Густа, як шкіра.
Густа, як щетина (як щіть).
Густий садок, як ліс.

Давить, як мороз бабу.
Дав, як кіт наплакав.
Далекий, як зірка.
Далеко, як небо від землі.
Далеко, як оком зглянеш.
Дбає, як бджола мед.
Дбає, як пес за п'яту ногу.
Два білих, а третій,
як сніг.
Двері, наче в стайні.
Делікатний, як панський
хорт.
День, неначе рік.
Дерево у цвіту, наче
молоком облите.
Деренчить, мов по душі
шкребе.
Дере, як лико.

Держиться, як блоха
кожуха.

Держиться, як воша
кожуха.

Держиться, як пісок
на вилах.

Десь дівся, як у воду впав.

Десь узявся, як із землі
виринув.

Дзвенить, немов у бочці.

Диба, мов муха по сметані.

Дивиться лисицею, а думає
вовком.

Дивиться, наче тарілку
проковтнув.

Дивиться, як вовк на козу
(на теля).

Дивиться, як жаба.

Дивиться, як кіт на сало.

Дивиться, як корова
на нові ворота.

Дивиться, як сич
на сову.

Дивиться, як собака
на висівки.

Дивиться, як сова.

Дивиться, як сто
карбованців дав.

Дивиться, як теля на нові
ворота.

Дивиться, як ясочка.

Дивлюся (бачу), наче крізь
сито.

Дивується, як засць
у вересні.

Дике, як коза.

Дитина, як лялечка.

Дитиночка, як качатко.

Дитиночка, як линочок.

Дівка, як верба:

де посадиш, там
і прийметься.

Дівка, як верба: її не
поливай,
а вона росте.

Дівка, як вівця.

Дівка, як вогонь.

Дівка, як горлиця.

Дівка, як грім.

Дівка, як тополя.

Дівка, як ягідка.

Дівчина гарна,
як пава.

Дівчина гожа, наче
квіточка рожка.

Дівчина зросла, як калина
розцвіла.

Дівчина росте, як квітка
в саду.

Дівчина струнка,
як тополя.

Дівчина, як березонька,
сережками завішана.

Дівчина, як билина: куди
вітер подається,
туди вона й гнеться.

Дівчина, як веснянка.

Дівчина, як зіронька.

Дівчина, як золото.

Дівчина, як (у лузі)
калина.

Дівчина, як квітка.

Дівчина, як ластівка.

Дівчина, як лебідка.

Дівчина, як маківка.

Дівчина, як молода,
гнучка берізка.
Дівчина, як сонечко.
Дівчина, як тінь:
ідеш за нею —
втікає, від неї
ідеш — доганяє.
Дівчина, як яблуко
наливчате
у спасівку.
Діти верещать, наче
горобці цвірінчать.
Діти маленькі, мов
пташенята.
Діти, мов соколята.
Діти, як квіти: поливай,
то ростимуть.
Діти, як кукіль (такі малі).
Дметься, як жаба в болоті.

Дметься, як жаба
проти вола.
Дметься, як шкурат
на вогні.
Добрався, як дурний
до мила.
Добрався, як вовк
до кошари.
Добрався, як кіт до сала.
Добра рада, як готові
гроші, а лихая —
готове нещастя.
Добра, як з курки молока,
а з верби петрушки.
Добре жити, як у раю.
Добре слово краще, ніж
готові гроші.
Добре, як голому в кропиві.
Добре, як голому в терну.

Добре, як курці біля
крупорушки.

Добре, як патока.

Добре, як сало.

Добре, як собаці
на перелазі.

Добре, як собаці
на прив'язі.

Добрий, як баранчик,
тільки
по-вовчому вис.

Добрий, як з медом.

Добрий, як перець.

Добрий, як собака.

Довга, як миля
козацька.

Довге, як річка.

Довгий, як жердка.

Довгий, як тичка.

Довгий, як тополя.

Довгонога, як жирафа.

Довгонога, як та чапля.

Довгоногий, як журавель.

Довгопті, як жирафи.

Доглядай, як око.

Догоджас, як чирякові.

До добра, як до ярма,
а до зла,
як до меду.

Докоряє, як свекруха.

До науки тупий, як личак.

До нього доходить, як
до стіни.

Допався, як віл до браги.

Допався, як віл до корита.

Допався, як дурень до мила.

Допався, як кіт до сала.

Допався, як муха до меду.

Допався, як свиня
до браги.

Допався, як циган
до меду.

Допавсь, як ужака до
молока.

Допомогло, наче сім баб
пошептало.

Допоможе, як мертвому
припарка.

Дорога, наче шнурок.

Досада шкребе, як кішка
лапою.

До тебе говорити, як до
того пня.

Дочка, як ластівка:
пощебече, пощебече
та й полетить.

Дошкулив, як батогом
(пугою) по воді.

Дошкулив, як кожухом
по печі.

Дошкулив, як пугою
по воді.

Дощик іде, як відром іллє,
а з стріхи біжить,
як цівкою.

Дошч ллє, як з бочки
(із діжки).

Дошч, як з відра.

Дощі наче найнялися.

Дрижить, як гуцул над
дітьми.

Дрижить, як узимку хорт.

Дрібний, як мак.

Дріботить, як коза.

Дряпучий, як кіт.

Дуб, мов богатир, стоїть,
не ворухнеться.

Дуже слабий, як вчетверо
вірьовка.

Дужий, як ведмідь.

Дужий, як віл.

Дужий, як вода.

Дужий, як мороз.

Дужий, як орел.

Дужий, як слон.

Дужий, як трактор.

Думка, як той ворон, криче.

Дурна, як овечка, — не
скаже ні словечка.

Дурне, аж очі йому рогом
лізуть.

Дурне, як праник (прач).

Дурне, як сало без хліба.

Дурний, аж крутиться.

Дурний, аж світиться.

Дурний, мов прибитий
мішком.

Дурний, хоч кілок на
голові теши.

Дурний, як баран.

Дурний, як боже теля.

Дурний, як веретено.

Дурний, як дірявий чобіт.

Дурний, як довбня.

Дурний, як колесо.

Дурний, як корок.

Дурний, як миколаївський
чобіт.

Дурний, як обух.

Дурний, як осел.

Дурний, як пенъ.

Дурний, як подошва.

Дурний, як сто пудів диму.

Дурний, як сто свиней.
Дурний, як ступа.
Дурний, як теля.
Дурний, як турецький кінь.
Душа в нього, мов у собаки.
Душа черства, як сухар.
Душа чорна, мов у черниці
хустка.
Душа чорна, мов у ченця
ряса.
Душить, як вовк кобилу.
Душить, як собака kota.
Дядина, як гадина.

Жаднючий, наче ніколи
його не бачив.
Жаліє, як kota об лаву.
Жалує діток, як мачуха.
Жахається, як засць.
Жахається, як зо сну.
Жахається, як чорт хреста.
Жваве, як біс уночі.
Жвавий, аж шкура
на ньому тріщить.
Жвавий, як ведмідь
за мухами.
Жвавий, як муха в окропі.
Жвавий, як опеньок.
Жвавий, як рак на греблі.
Жвавий, як риба в річці.

Жде, як віл обуха.
Ждуть, як батька з базару.
Жене, як буря вітри.
Жене, як вітрів батько.
Жене, як дідько воли.
Женеться, як вітер в полі.
Женеться, як куля.
Живе, мов сорока на тину.
Живе, як бадиллина
при дорозі.
Живе, як без сала (лою)
каганець.
Живе, як бобер у салі.
Живе, як у бога за дверима.
Живе, як голій в кропиві.
Живе, як горобець під
стріхою.
Живе, як горох при дорозі:

хто не йде, той
скубне.
Живе, як кажан у дуплі.
Живемо, як птиці:
де сядемо, там і
ночуємо.
Живеш, як в решеті: вітер
не дме, та повна
хата диму.
Живе, як у батька за
пазухою.
Живий, аж шкура на ньому
горить.
Живіт, як барило.
Живуть між собою, як
голубів пара.
Живуть між собою, як риба
з водою.
Живуть, як кіт з собакою.

Живуть, як свині в гною.
Жив, як пес, загинув,
як собака.

Жита ростуть, як з води
йдуть.

Жито, як стіна.

Життя біжить, як музика
дзвенить.

Життя вільне, як собаці
на прив'язі.

Життя наше, як павутина.

Життя, як колюча нива: не
пройдеш, ніг
не вколовши.

Жінка, що торба: що
покладеш, те й несе.

Жінка, як голубочка.

Жінка, як картиночка.

Жінки, як сороки.

Жіночки балакають, мов
гуси гелгочуть.

Жметься, гнеться, як
кукурудзяний дідько.

Жовтий, як віск.

Жовтий, як диня.

Жовтий, як мертвяк.

Журба в'ється коло серця,
як гадина.

Журба точить людину,
як іржа залізо.

Журиться, як кобиляча
голова, коли
віз переверне.

Забажалося, мов перед
смертю.

Забив, як ведмедя жолудь.

Забрався, як чорт у вершу.

Забубонів, як старий дід.

Забубонів, як старий дяк.

Забрали все, мов мітлою
вимели.

Завели реготи, мов
на вулиці.

Завели, як на базарі
(гамірно).

Завелось, як на сироватці.

Завзятий, як панське
щени.

Завзятий, як перець.

Завив, як вовк.

Завив, як свиня в приску.

Завив, як собака.

Зав'яз, як поросля в тину.

Зав'яз, як собака в тину.

Загибас, як риба без води.

Загинув, як руда миша.

Заглядає, як сорока
в кістку.

Заглядає, як кіт
у каганець.

Заговорить, як жайворонок
защербече.

Загорів, як негр.

Загубився, мов глупої ночі.

Загубився, як голка в сіні.

Загубився, як теля
на ярмарку.

Загубив, як заорав.

Задається, що й поганою
тріскою носа
не дістанеш.

Задивився, наче кіт
на каганець.

Задихався, наче воза
тягнув.

Задихався, як ковальський
міх.

Задумався, як собака на
човні.

Зажерливий, як свиня.

Зажурена, мов у воду
опущена.

Зажурилась, мов засватана.

Зажурився, як явір над
водою.

Заклопотався, як квочка
коло курчат.

Закохався, як чорт у суху
вербу.

Закричав, мов ошпарений.

Закричав, мов у трубу.

Закрутив носом, наче
тертого хрону
понюхав.

Заливається, як соловейко
на калині.

Заливається, як сорока на
гілці.

Заливається, як циган
сироваткою.

Залишився, як на морі без
весла.

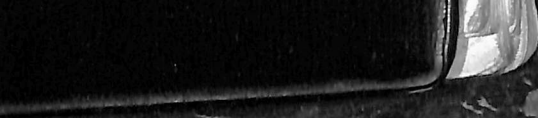
Заліг, як кошеня у грубі.

Заліг, як ведмідь у берлозі.

Заліз, як муха в патоку.

Заманулось, як серед літа
мерзлого.
Замерз, як цуцик.
Замішався, як ополоник
між ложками.
Замок, наче онімів.
За морем, як за горем.
Замурзаний, як порося.
Занадився, як кіт до сала.
Занедужала, як згоріла.
Запишався, як кобила
до будяка.
Запишався, як кошени
в попелі.
Заплетена, мов у віночку.
Заплутався, як горобець
у ятері.
Заплутане, наче ремезове
гніздо.

Заправив, як дурень
за батька.
Зарився в добрі, як свиня
в багні.
Заріс, як кіт.
Заробив два білих,
а третій, як сніг.
Заробив, як баба на голках.
Заробив, як Мартин на милі.
Засидівся, як квочка
на яйцях.
Засипав, як горохом у
бочку.
Засипав, як маком
дрібненьким.
Заскавучав, як цуцик.
Засміялася, ніби сонце
зійшло.
Заснував, як павук муху.

Засоромився, як дитина.
Заспівала, мов соловейко
защебетав.
Заспівали, паче вовки
завили в лісі.
Застиг на місці,
як закам'янів.
Застукав його, як чайку
на гнізді.
Застукав, як сотника
в горосі.
Засумував, наче батька
поховав.
Затишно, як на печі.
Затіпалося серце, як
у птиці крила.
Захекався, як віл
у борозні.
Захотілось, як вовку
овець.

Зачервонів, як буряк.
Зашумів, як окріп
у горщику.
Збирається, як злодій
на ярмарок.
Збирається, як на обід.
Збирається, як свекор
пелюшок прати.
Збирається, як старець
на свічку.
Збирається, як убогий
на кисіль.
Збирається, як циган
молотити.
Збирає, як собака кістки.
Збігаються, як на
солонище.
Збіглися, мов на пожежу.
Збігло літо, як вода.

З бідною, як з рідною
мамою.

Зблід, як полотно.

Звивається, як ведмідь
у танці.

Звивається, як в'юн
посолений.

Звивається, як гадюка
(як вуж).

Звивається, як муха
в коломазі.

Звивається, як муха
в окропі.

Звістка наче громом
ударила.

Згинеш, як руда миша.

Згинув, як березневий сніг.

Згинув, як березовий сік.

Здеруть, як із сидорової
кози.

Здибав його, як чайку
на гнізді.

Здібний, як віл до корита.

Здорова, як вода.

Здорова, як горохова
копиця.

Здорова, як корова.

Здоровий, як бик.

Здоровий, як велетень.

Здоровий, як дуб.

Здоровий, як лось.

Здоровий, як лут.

Здох, як пес.
З дурнем розмова, як
з вітром полова.
Зелена, як барвінок.
Зелена, як жаба.
Зелена, як рута.
Зелена, як трава.
Зелене, як жито весною.
Зелене, як листя.
Зелене, як лоза над водою.
Зелений, як огірок.
Зелений, як у сосни гілки.
Земля м'яка, як пух.
Земля, наче мати рідна.
Земля, як квіточка,
красується.
Зерно, як бурштин.

Зима зла, як змії.
Зимове сонце, як мачуха:
світить, та не гріє.
Зимове сонце, як мачушине
серце.
Зимове сонце, як удовине
серце.
Зимове тепло, як мачушине
добро.
Зимою деньок, як комарів
посок.
Зібрався, як пивець на торг.
Зігнувся, як верба над
водою.
Зігнувся, як дуга.
Зійде, як вода з гуски.
Зійшли літа із світу, як
листя з дерева.
Зірвався, наче пес із цепу.

Зірвався, як з кілка.
Зітхас, як ковальський міх.
Зітхнув тлякко та важко,
як ковальський міх.
З'їв, як за себе кинув.
Зла, як змія.
Зла, як мачуха.
Злазяться, як мухи
після морозу.
Злетів у небо, як сокіл.
Злий, аж у роті чорно.
Злий, як голодний вовк.
Злий, як гадюка.
Злий, як звір.
Злий, як зіньке щеня.
Злий, як пес цеповий.
Злий, як собака
цеповий.

Злий, як тигр.
Злодійкуватий, мов кунця.
Злякався, аж у п'ятах
закололо.
Злякався, аж у душі
похололо.
Змарнів, як з хреста зняли.
Змерз, аж посинів.
Змерз, як березова брунька.
Змерз, як голодний цуцик.
Змерз, як курка на дощі.
Змерз, як собака взимку.
Змилася, як вода.
Змилувався, як вовк
над поросям.
Змішав, як горох
з капустою.
Змішались, як у бразі гуця.

Змок, як курка.
Знає все, як старий.
Знається, як свиня
на перці.
Знає, як своїх п'ять
пальців.
Знає, як свої чоботи.
Знайшов, як дома взяв.
Знайшов, як сокиру під
лавкою.
Знаю його, як облупленого.
Знають, як лисого коня.
Знаю, як свою руку.
Зник, наче корова язиком
злизала.
Зник, як весняний сніг.
Зносити, як батьківщину.
Зносить усе додому,
як ховрашок у нору.

З нього промовець,
як із грака соловей.
Зоставсь, як горох при
дорозі.
Зоставсь, як на цідилці
(попався в брехні).
Зоставсь, як у полі вітер.
З переляку став білий,
як крейда.
Зробив, наче
на посміховище.
Зробив, наче курям на сміх.
Зробив поспіх, як на сміх.
Зробив, що й дідько не
розбере.
Зробив, що й чорт
не розбере.
Зробив, як майстер.
Зсунувся з глузду, як пес
з соломи.

З тебе герой, як з клоччя
батіг.
З тобою водиться, як з тим
ведмедем.
З тобою домовитись,
як з жабою в болоті.
З тобою розмова,
як з вітром полова.
Зуби, як біла пінка.
Зуби, як ріпа.
Зуби, як у жеребця.
Зуби, як у коня.
Зуби, як у миші.
Зуби, як у тигра.
Зуби, як частокіл.
Зустрівся, як з братом.
Зустрівся, як з ворогом.
Зустрівся, як з другом.

Зустріли, як мокрим
рядном накрили.
З'явився, як грім з ясного
неба.
З'явився, як сніг на голову.

Іде, аж земля гуде.
Іде, мов качка пливе.
Іде, наче ведмідь.
Іде, наче позиченими.
Іде, наче пером пише.
Іде, наче пливе.
Іде, наче смолу тягне.

Іде, наче спутаний.
Іде, наче стрибас.
Іде, як вода пливе.
Іде, як возом їде.
Іде, як каліка.
Іде, як на завтра.
Іде, як слон.
Іде, як снівниця снує.
Іде, як сонний.
Інша рада гірш як зрада.

Ідуть, неначе на мед.
Іздить, як кручений.

Іли, як люди, а покидали,
як свині.
Ість, аж за вухами лящить.
Ість, мов з голодного краю.
Ість, наче молотник.
Ість, наче пташка.
Ість, наче три дні не їв.
Ість, як дурний мило.
Ість, як за себе кидас.
Ість, як іржа залізо.
Ість, як каліка.
Ість, як муха.
Ість, як погане поросє.
Ість, як свиня.
Ість, як цибуля очі.
Ість, як циган марципани.

Йому забожитись, як собаці
муху з'їсти.

■

Кавун, як жар.

Кавун, як мед.

Казала Настя, як удасться.

Каламутна, як кисіль.

Калинова вітка, як рідная
тітка.

Каркас, як ворон.

Картопля, як горщата.

Качається, як бублик,
голеньке.

Качається, як собака
на відлигу.

Кашляє, наче у бочку
вибиває.

Кашляє, як собака гавкає.
Квапиться, як попівна
заміж.

Кива головою, мов сухий
опеньок.

Кива головою, наче кобила
в спасівку.

Кива головою, як кобила
гривою.

Кидає словами, як теля
хвостом.

Кидає, як у бездонний
колодязь.

Кинув, мов собаці.

Кинув слово, мов на вітер.

Кипить, мов у казані.

Кипить на душі,
як на вогні.

Кисле, як оцет.

Кисле, як щавель.

Кисле, мов солоний огірок.
Кисне, мов кваша.
Клаповухий, мов осел.
Клює, як дятел.
Клятий, мов собака.
Кожушана латка, як рідная
матка.
Козак з бідую, як риба
з водою.
Козак, як голуб: знявся
та й полинув.
Козак, як голуб: куди не
прилетить, там
і пристане.
Козак, наче орел.
Коливається, як човен.
Колоски наче перемиті.
Колючий, як їжак.
Командус, мов свекор.

Комар, як ворон: де сяде,
там і клює.
Комбайн пливе серед жита,
як у морі човен.
Кому як повітка, а мені
як квітка.
Корисно, як сліпому
дзеркало.
Користі з тебе, як з цапа
вовни.
Корова в дорозі, як харч
на столі.
Коса, як праник (прач).
Коси в тебе, наче мишачі
хвостики.
Коси, наче в русалки.
Коси, наче шовкова трава.
Коси такі білі, наче
молоко.

Коси такі білі, наче
полотно.
Коси, як льон.
Крадеться, наче вовк
до ягняти.
Крамар, як комар: де
сяде — там і п'є.
Красива, наче пава.
Красива, як свиня сива.
Красивий, наче земля
весною.
Красивий, наче квітка.
Красивий, наче свиня
в коралах.
Красивий, як весна.
Красивий, як голуб.
Красний, як мак.
Красується, наче квітка
на болоті.

Красується, як рожа.
Крекче, наче жаба.
Кремеznий, наче дуб.
Кремеznий, як ріжок.
Крешуть, мов блискавиця.
Кривиться, мов середа
на п'ятницю.
Крихкий, наче скло.
Кричить, аж із шкури
випазиць.
Кричить, аж на п'ятох
вулицях чути.
Кричить, мов на пупа.
Кричить, мов несамовита.
Кричить, наче баба
на базарі.
Кричить, наче ведмідь реве.
Кричить, наче ворона
над курчам.

Кричить, наче в лісі.
Кричить, наче його ріжуть.
Кричить, наче на свого
батька.
Кричить, наче скажений.
Кричить, наче сова.
Кричить, наче чорт лико
з нього дерє.
Кричить, як ошпарений.
Кріпиться, наче диня
на морозі.
Кров, наче водиця.
Кругленький, як цибулина.
Круглий, наче бочка.
Круглий, наче гарбуз.
Круглий, наче кулька.
Круглий, наче місяць.
Круглий, наче яблуко
наливчате.

Круглий, як обруч.
Круглий, як яйце.
Крутить, наче чорт
греблею.
Крутиться, мов на веретені.
Крутиться, мов посолений
в'юн.
Крутиться, наче муха
в окропі.
Крутиться, наче муха
в сметані.
Крутиться, наче на голках.
Крутиться, наче на
шпильках.
Крутиться, наче порося
на орчику.
Крутиться, наче чорт
у лотоках.
Крутиться, наче чорт перед
хмарою.

Крутиться, як білка
в колесі.

Крутиться, як вихор
на дорозі.

Крутиться, як вівця.
Крутиться, як джміль
на гарячому.

Крутиться, як дзига.
Крутиться, як Марко
в пеклі.

Крутиться, як навіжений.

Крутиться, як риба
в ополонці.

Крутиться, як сите порося.

Крутиться, як собака
на прив'язі.

Крутиться, як тріска
в ополонці.

Крутить, як циган сонцем.

Крутить, як швець шкірою.

Кублиться, як квочка
з курчатами.

Кублиться, як курка
на яйцях.

Кує, як зозуля.

Купець, як стрілець.

Купив корову, як золото.

Купив Хома хорта, як
Ярема чорта.

Купив хустку, як гуску.

Купив хустку, як
скатертину.

Купив, як пса облупив.

Курить, як лихий дорогою.

Курить, як чорт від
кукуріку.

Кусається, як муха
в спасівку.

Кучерявий, як баран.

Лагідна, як мати рідна.

Ладять, як собака з кішкою.

Ламається, як ячний корж.

Ласа, як киця.

Ласий до грошей, як кіт
на сало.

Ласий, як ведмідь до меду.

Ласий, як кіт на ковбасу.

Ласий, як циган до ковбаси.

Ласий, як циган на сало.

Ласкава, як весняне сонце.

Лащиться, як собака.

Легенький, як пір'їнка.

Легке, як з роси і води.

Легкий, як метелик.

Легкий, як полова.

Легкий, як пух.

Легко, як дурному з гори
бігти.

Легко, як п'яному з гори
котитися.

Ледачий, аж порохно
сиплеться.

Ледачий, як пес.

Лежить, мов дубова колода.

Лежить, як віл.

Лежить, як галушка.

Лежить, як камінь на душі.

Лежить, як кіт у запічку.

Лежить, як пес на стерні.

Лепече, як з гарячки.

Лепече, як з дуба впав.

Лепече, як порожня
машина.

Лепече, як той порожній
млин.

Летить літо, як крилами.

Летить, як метелик на
вогонь.

Летить, як стріла.

Летять, як мухи на мед.

Лижуться, як собаки, що
вчора покусалися.

Лишне до мене, як муха
до меду.

Лисий, як бубон.

Лисий, як макогін.

Листя шелестить, наче
хтось шепче угорі.

Лиха, як мачуха.

Лихий чоловік, як
хвороба,— усе
запакостить.

Лихий, як звір.

Лице, наче дідько по ньому
горох молотив.

Лице свіже, як квітка,
зірвана після дощу.
Личенько біленьке,
як у панянки.

Личить, як корові сідло.
Личить, як свині хомут.
Личить, як свині сідло.

Личко, як з роси й води.
Липився, як на білині.
Лід кріпкий, хоч гармати
коти.

Лід, як скло.
Лізе в очі, як оса.
Лізе, мов жаба на грудку.
Лізе назад, як рак.
Лізе, як кішка.
Лізе, як муха по соломі.
Лізе, як сатана.
Лізе, як слимак.
Лізе, як сліпе теля в яму.
Лізе, як черв'як.
Лізе, як черепаха.
Лінивий, як бондарева
корова.

Лінивий, як ведмідь.
Лінивий, як віл.
Лісок, як щітка.
Літає, мов вихор.
Літає, мов сокіл.
Літає, мов супутник.
Літає, як ластівка.
Літа плывуть, як вода.
Літа, як орел.
Літо розгорялось, як сирі
 дрова в печі.
Лле горілку, як у бочку.
Ловить, як кіт шпака.
Любить його, як брата.
Любить роботу, як кріт
 сонце.
Любить, як вовк порося.

Любить, як кіт сметану.
Любить, як мати дитину.
Любить, як пес дідька.
Любить, як порох в
 оці, а кольку в боці.
Любить, як сіль в оці,
 а кольку в боці.
Любить, як рідну матір.
Любить, як сіль в очі.
Любить, як собака дідька.
Любить, як собака kota.
Любить, як собака палицю.
Любить, як собака редьку.
Любить, як собака старця.
Любить, як собака цибулю.
Люблю свою любку,
 як голуб голубку.

Люблю, як чорт суху
грушу.

Любляться, як голуби.

Любляться, як кішка
з собакою.

Любов, як перстень, не має
кінця.

Людей, наче комашні
в мурашнику.

Людей, як на базарі.

Люди живуть, як сади
цвітуть.

Людина без мрій, як
пташка без крил.

Лютій, як собака (як звір,
як змія, як тигр).

Ляканий, як циган на селі.

Лякливий, як заєць,
а шкодливий, як кішка.

Ляпає язиком, як постолом.
Ляпнув, як болотом в очі.

Маленька, як горошина.

Маленька, як курчатко.

Маленьке, як зернятко.

Маленьке, як мачинка.

Маленьке, як мишеня.

Маленький, та важненький.

Маленький, як горобець.

Маленький, як сонечко.

Малій, як покотьольчик.

Малює, як художник.

Манить, як горобця

на полову.

Манить, як kota мишею.

Материне серце, як літнє
сонце.

Мачусі жалко дитяти,
як бикові теляти.

Мачушине добро, як зимове
тепло.

Мачушине серце, як осіннє
сонце.

Маюся, як голий у терну.

Меле, як порожній млин.

Меле язиком, як лисиця
хвостом.

Меле язиком, як пес
хвостом.

Менджує, як циган кіньми.

Мені так між ворогами,
як тій криниці між
дорогами.

Меркотить, як цап.

Ми з тобою, як риба
з водою.

Миліша душка,
як подушка.

Милує, як вовк барана.

Міцний будь, як сталь, —
не буде страшна
ніяка даль.

Міцний, як алмаз.

Міцний, як граніт.

Міцний, як дуб.

Міцний, як з клоччя батіг.

Міцний, як камінь
(як скеля).

Міцний, як криця.

Міцний, як мур.

Мне слова, як онучі.

Мне язиком, неначе баба
лемішку в макітрі тре.

Мне, як баба вовну або
Семен тютюн.

Мне, як гостець діда.

Мне, як сліпий торбу
(онучу).

Мне, як швець шкіру.

Мов варом обдало.

Мов по зорях читає.

Мов у воду пірнув.

Мовчазний, як могила.

Мовчазний, як риба.

Мовчить, як без'язикий.

Мовчить, як води в рот
набрав.

Мовчить, як мумія.

Мовчить, як німий.

Мовчить, як сорока
в гостях.

Мовчить, як стіна.

Мое щастя таке, як тієї
курки, що качата
вивела.

Мокрий, як кіт.

Мокрий, як курка (як
миша).

Мокрий як хлющ — і рубця
сухого немає.

Молода і хороша, як ягідка.

Молода, як огірочок.

Молода, як у спасівку
яглиця.

Молодець, як печений
горобець.

Молодик, як бик.

Молодиця, як тихе літо.

Моргне, наче вогнем сипне.

Мордується, як скажена
пані.

Мордується, як чорт
(дідько) в лопухах.

Моститься, як квочка
на яйцях.

Мотає головою, як
норовистий кінь.

Моторний, як дзига.

Моторний, як собака
чорний.

Моя жіночка,
як картиночка.

Мудрус, наче старий
(про дитину).

Мурчить, наче кіт до сала.

Мутить, як під греблею біс.

Мутить, як той вир.

Мчить, як ракета.

М'який, як пампук.

М'який, як подушка.

М'який, як пух.

М'який, як шовк.

М'яко спати, як свекруха
(теща) постелила.

Наберешся, як дід за козу.

Набрався, як жаба мулу
на вітер.

Набрався, як лин мулу.

Набрався, як май груш.

Набрав, як убогий у торбу.

Набрид, як гірка редька.
Набував, як сокола,
а збуває, як осла.
На віку, як на довгій ниві,
усього буває.
На віку, як на току:
і потопчешся,
і намучишся.
Нагло, як сніг на голову.
Наговорила, як чогось
доброго наїлась.
На голові, наче ремезове
гніздо.
На голові таке, наче
дідько копійку шукав.
На голові, як у дурного
на хаті.
Нагримав, як на батька.
Нагрівся, як циган під
ятером.

Надувся, як жаба на
пеньку.
Надувся, як індик.
Надувся, як кожух на вогні.
Надувся, як миша на крупу.
Надувся, як пампушка.
Надувся, як сич на вітер.
Надувся, як сич на дощ.
Надувся, як сич на мороз.
Надувся, як сич на негоду.
Наївся, аж лоб твердий.
Наївся, наче дурний
на обіді.
Наївся, як бик.
Наївся, як дурний мила.
Наїнявся, як продався.
Наїшов, як сокиру під
лавою.

Накинувся, як вовк на
здобич.

Накрився, мов лисиця
хвостом.

Нализався, як бичок.

Наловився, як вовк риби
в ополонці.

Напасть сараною лізе.

Напився, як теля.

Напився, як швець.

Написав, мов курка лапою.

Наробився, як кобила.

Наробив, як кіт наплакав.

Народу, як дим іде.

Нарядився, як піп у рясу.

Нарядився, як фуркальце.

Нарядилась, як пава,
а кричить, як гав.

На словах, як на цимбалах,
а на ділі, як на бубні.

Насміявся, як голий
з босого.

Наставив вуха, як вареники.

Настовбурчився, наче
горобець.

Насупився, як чорна хмара.

Натягнута, як струна.

Наче сатана в комині
шумить.

Не бачить світа, як курка
зерна.

Не бачить світла, як сліпа
муха.

Не бачить світла, як сова
вдень.

Не будь така, як панова
свиня.

Не вір папові, як псові.
Не волочися, як Борисів
бик.

Не волочися, як Федькова
корова.

Не втаїться кохання,
як у мішку шило.

Невчасна велич страшна,
як неміч.

Незграбний, як ведмідь.

Не любить правди, як пес
мила.

Нема більшого ворога,
як зять.

Нема й чутки, як в яйці
завмер.

Нема кращого друга,
як вірна супруга.

Нема кращого друженька,
як матінка рідненька.

Нема цвіту, як маківочка,
нема ріднішого,
як матіночка.

Не мели, як порожній
млин.

Неповороткий, як слон.

Не помиряться, як два коти
над салом.

Не рвися, як собака
на ланцюгу.

Нерозбитний, як лопух.

Несе голову високо,
як гуска.

Несолоне, як трава.

Не стало, як його корова
язиком злизала.

Не так страшно п'яти
вовків, як
улесливого лиходія.

Не так чоловік мішком,
як жінка горшком
рознесуть із дому.

Нехай вони живуть,
як віночки плетуть.

Не хоче, як кіт сала.

Не хоче, як кобила вівса.

Не хоче, як коза сіна.

Не хоче, як писар хабара.

Не хоче, як старець гривні.

Не хочеться йти,— наче
на смерть.

Не шелести, як віник
по хаті.

Нечепурна, мов свиня.

Ніколи, як у жнива.

Німа, як риба.

Німий, як стіна.

Ніс так ніс, як через
Дніпро віз.

Ніс, як буряк (як
печериця).

Ніс, як кочерга.

Ніс, як у дятла.

Ніс, як черевик.

Ніч, хоч в око стрель.

Ніч, хоч око вийми.

Ноги, руки, як у рака,
а сам рудий,
як собака.

Ноги, як батоги.

Ноги, як ріпиця.

Ноги, як сірники.

Ноги, як у жаби.

Ноги, як у журавля
(як у чаплі).

Ноги, як у курячого злодія.
Ноги, як у поліського
злодія.

Норовиста, як кобила.
Носиться, як баба
з печерицею.
Носиться, як баба
з торбою.

Носиться, як вітер.
Носиться, як дурень
з ложкою.
Носиться, як кіт з салом
(з оселедцем).
Носиться, як курка з яйцем.
Носиться, як чорт з цвяхом.
Носиться, як дурень
з писаною торбою.
Носиться, як дурень
з ступою.
Носить, як дитину.
Нюх, як у лисиці.

■
Обдувся, як барило.
Обдурив, мов циган
на ярмарку.

Обжився, як павук.

Обідрав, як маленьку
липку.

Обідрав, як сидорову козу.

Обідрався, як пеньок
осмалений.

Обідраний, як старець.

Обкрутив, наче павук муху
в павутину.

Облесливий, як собака.

Облизується, як кіт.

Облизнувся, як після
маківки.

Обмазаний, як поросся.

Обмерзла, як грудка.

Обмокла, як курка.

Обмок, як вовк, а змерз,
як пес.

Обпарився, як муха
в окропі.

Обрид, як собаці редька.

Обріс, як піп.

Обскубаний, як курка
з базару.

Обстрижена, як вівця.

Одежина, як на кілку,
теліпається.

Один, мов з хмари впав.

Один, як палець.

Одинока, як тополя.

Один у хаті, як макогін
у макітрі.

Одна, як биллина в полі.

Одяглася, як царівна.

Озирається, як собака
на ярмарку.

Опустив вуха, як лопух
на дощ.
Осадила, мов горщик від
жару відставила.
Осіньє сонце гріє, як
мачуха дітей жаліє.
Отак він діло в руки бере,
як свекор пелюшки
пере.
Отак саме співали, як мою
бабу ховали.
Ото сказав, як ножем
образав.
Ох і швидка, як муха в воді.
Оце виграв, як Хома
на булках.
Оце нарядився, як у мішку.
Оце колише, як лихий
лозою.

Оце пропав, як з мосту впав.
Оце роздзяпив двері,
як теща рота.
Оченята, як зірочки.
Очепилась, як та оса меж
очі.
Очепилась, як хвіст.
Очерет стояв, наче ліс.
Очі блакитні (голубі),
як небо.
Очі, мов зіроньки на небі,
сяють.
Очі світяться, як вогники.
Очі світяться, як у вовка
вночі.
Очі сині, як весняне небо.
Очі сині, як волошки в житі.
Очі сірі, як у kota.

Очі темні, як ніч.
Очі чорні, як вуглики.
Очі чорні, як терен.
Очі, як вишні в росі.
Очі, як у жаби.
Очі, як у сови.
Очі, як у кроля, червоні.
Очі, як цибуля.

■

Падає, як гілка з дерева.
Падає, як підкошений
 колос.
Падкий, як муха на мед.

Пазури, як у поліського
 зłodія.
Палає, як у гуті.
Палає, як у печі.
Палкий, як порох.
Паляниця, як дух.
Паляниця, як милеб щастя.
Паляниця, як пір'ячко.
Паляниця, як пух.
Пан з паном, як Іван
 з Іваном.
Пани однакові, що в нас,
 що в Кракові.
Пан не любить правди,
 як пес мила.
Панова ласка, як нічна
 пастка.
Панщина, як гадюка, життя
 наше труїла.

Парубок, як звір.
Парубок, як з мотузка.
Парубок, як місяць
 молодий.
Парубок, як сокіл.
Пасує, як свині намисто.
Патлатий, як ведмідь.
Пахучий, як м'ята.
Перебалакує, як папуга.
Переболить і присохне,
 як на собаці.
Переказує слова, як папуга.
Переливається, як Терешко
 сироваткою.
Перетліло у душі
 жувелицею.
Перший келишок, як по
 льоду, другий, як по

меду, а третій не питай,
 лише давай.
Пестить, як голубку.
Пече надворі, як на печі.
Пече, як місячний промінь.
П'є горілку, як воду.
П'є, як у лазні у піч ллє.
П'є, як швець.
Пилка, як сокира,—
 хоч дрова коли.
Пильнуй, як ока.
Писав писака, не розбере
 й собака.
Пишається, як заць
 хвостом.
Пишається, як кіт на глині.
Пишається, як корова
 в хомуті.

Пишається, як кошеня
в попелі.

Пишається, як попівна
в гостях.

Пишається, як порося
на орчику.

Пишається, як свиня
в берлозі.

Пишається, як собака
в човні.

Пише, як курка лапою.

Пише, як мак сіє.

Пишна, як калина (як
рожа, як у саду
вишня).

Пишна, як пава.

Пищить, як дідько
в градовій хмарі.

Пищить, як комар.

Пищить, як миша.

Пищить, як порося в плоті.

Пищить, як цвіркун.

Підвів, як дурну під
монастир.

Підголив так, як без мила.

Підкосило, як косою.

Підкрадається, як вовк
до овець.

Підлазить, як чорт під
монастир.

Підлатався, як май
грушами.

Підробився, як той
на качалках.

Підростем, як скибка
в руках.

Підскакує, як зіньське щеня.

Підтримує, як повішеного
мотузок.

Піймала, як сорока Якова.

Піп у приході, що вареник
у маслі.

Піп, як дірявий мішок.

Пішла, як брехня по селу.

Пішла, як горілка по
животу.

Пішла, як сучка попід
тином.

Пішли мої літа, як вітер
круг світа.

Пішло, як по маслі.

Пішлося, як на погибель.

Пішов і пішов, як мила
ковтнув.

Пішов наш старий у танець,
як мокрий горобець.

Пішов у ріст, як заячий
хвіст.

Пішов, як бідному по
смерть.

Пішов, як за море по
зілля.

Пішов, як рак по дріжджі.

Пішов, як у воду впав.

Пішов, як у дим.

Плаває, як вареник у маслі.

Плаває, як пампук в олії.

Плаває, як риба.

Плаває, як сокира.

Плата, як у ката.

Плаче, аж хата ходить.

Плаче, наче батька і матір
поховав.

Плаче, наче скрипка грає.

Плаче старий, як дитина.
Плаче, як горличка
туркоче.

Плаче, як корова реве.
Плететься, як хміль.

Плете, як божевільний.
Плеще язиком, як риба
хвостом.

Плеще язиком, як циган
батогом.

Пливе, мов лебідка
(мов лебідь).

Пливе човен, як місяць
у небі.

Пливе, як жаба.

Плигає, як коза.

Плює, як верблюд.

Плямкає, як свиня
(як порося).

Пниється, як віл на рогатці.
Пниється, як жаба на купу.

Пниється, як хміль
на тичині.

Пниються, як грішні душі
до пекла.

Побачив, як свої вуха.

Побачив, як свою потилицю.

Побачив, як своє праве
вухо.

Побіг, як скажений.

Побіг, як собака за возом.

Побілів, як глина.

Побілів, як крейда.

Побілів, як полотно.

Побілів, як стіна.

Повели, як козу на ярмарок.

Повертається, як ведмідь
за горобцями.

Повертається, як віл.
Повертається, як муха
в окопі.
Повертається, як слон.
Повзе, як їжак.
Повзе, як черепаха.
Повна, як качан.
Повна, як маківка.
Повний, як огірок.
Повнолиця, як місяць.
Погляд лихий, як у вовка.
Поглядає, як вовк
на ягницю.
Поглядає, як собака
в ярмарку.
Поглядає, як стрілець
на орлицю.
Погодились, як порося
з вовком.

Погуляв, як собака
на мотузку.
Подивився, наче кислицю
з'їв.
Подивився, як сто
карбованців дав.
Подивився, як шага дав.
Подібний, як свиня на коня,
тільки шерсть не така.
Подібний, як сова
на яструба.
Подібні, як гвіздок
на панахиду.
Поділились, як брати.
Пожалів, як вовк порося:
від'їв ніжки, та й уся.
Поживився, як пес
макогоном.
Поживився, як пес мухою.

Поживився, як сірко
паскою.
Позеленів, як трава.
Поїхала, наче гілка
з дерева відірвалася.
Покарали, як kota мишами.
Покотилась сльоза, як
холодна ранком роса.
Поле, наче море.
Поле, як карта.
Полетіли, як м'яч.
Полотно, як листок.
Полохається, як засць
бубна.
Полохливий, як засць.
Помирились, як поросся
з вовком.
Поміч у свій час, як дощ
у засуху.

Поможе, як мертвому
припарка.
Поніс, як норовиста кобила.
Попав, як ворона в юшку.
Попав, як коса на камінь.
Попав, як лис у пастку.
Попав, як пальцем в небо.
Попав, як сліпий на стежку.
Поперли, як Сидора
по дари.
Попікся, як дід галушками.
Попові кропило, як шевцеві
правило.
По правді жить, як по воді
без сліду плить.
Порвано, мов дробом
побито.
Поросло, як кучерява м'ята.
Породиста, як свиня.

Порожній чоловік, як тая
торба.

Посинів, як бузина.

Посинів, як пуп.

Поспішас, наче на весілля.

Поспішас, як з козами
на торг.

Поспішас, як циган
молотити.

Потрібне, як глухому пісня.

Потрібне, як старій бабі
вінок на голову.

Потрібний, як дірка
в мішку.

Потрібний, як коло
трактора віжки.
Потрібний, як сіль в оці.
Потрібний, як собаці
другий хвіст.
Потрібний, як собаці п'ята
нога.
Потрібний, як торішній
сніг.
Потрібний, як у воза п'яте
колесо.
Потрібний, як у мості
дірка.
Потрібний, як чорту ладан.
Потрібно, як лисому
гребінець.
Потрібно, як сліпому
дзеркало.
Потяг, як Тарас лозами.
Похмурий, як туман.

Походжає, як пава.
Почервонів, як мак.
Почервонів, як рак.

Почервонів, як рак печенний.
Почорнів, як земля.
Почуває себе, як дома.
Почуває себе, як риба
в воді.

Правда та кривда,
як вогонь та вода.
Правда, як гостра коса.
Правда, як олива,—
наверх вийде.
Правда ясніша від сонця.
Править, як чорт болотом.
Працює, як чорний віл.
Працює, як кіт на печі.
Працюй, як коняка, а їж,
як собака.
Працьовитий, як бджілка.
Прездоровий, як дубовий
пень.
Преться, як ведмідь
на рогатину.
Привітна, як сонце,
що сходить.
Присмне, як нежить восени.

Приївсь, як сухий ячмінь
беззубій кобилі.
Прийде покрови — зареве
дівка, як корова.
Приймаці, як собаці.
Прийшов, як вогню вхопив.
Прийшов, як сліпий
до хмелю.
Прилипли, як мухи до меду.
Прилип, як до Ганни Пилип.
Прилип, як п'яний до тину.
Прилип, як п'яний
до шинку.
Прилип до мене, як смола
до чобота (штанив).
Приліпився, як п'явка
до тіла, а не
сидить без діла.
Примостився, як кіт
на сонці.

Примостився, як сорока
на кілку.
Припав до води, як муха
до меду.
Припався, як дурень
до мила.
Припадає, як жайворонек
до землі.
Припалися, як свині
до браги.
Прип'явся, як реп'ях
до кожуха.
Прирівняли, як горбатого
до стіни.
Приска, неначе сукно
мочить.
Присмоктався, як п'явка.
Присохне, як на собаці.
Пристав, як нан за
подушне.

Пристав, як циган
до точила.

Пристало, як свині
наритники.

Причепився, як реп'ях.

Причесалась, мов
з коровою лизалась.

Причіпкуватий, як шевська
смола.

Прищулився, як засць.

Проворний, як ведмідь
за горобцем.

Проворний, як вітер
у полі.

Проворний, як муха
в окропі.

Проворний, як машина.

Прожила, як терном
пройшла.

Прожила вік, як уві сні.

Прозорий, як вода.

Пройшли года, як вода.

Пройшли мої літа, як вітри
круг світа.

Пройшли літа із світа,
як листя із дерева.

Пройшов вік, як батогом
ляснув.

Пропав, як здимів.

Пропав, як з мосту впав.

Пропав, як камінь у воді.

Пропав, як руда миша.

Пропав, як сіль у воді.

Пропав, як сірко в базарі.

Пропав, як собака
в ярмарку.

Пропав, як у воду впав.

Пропадеш, як булька
на воді.
Пропадеш, як гнила колода.
Пропало, як з воза впало.
Пропало, як на собаці сало.
Пропало, як панщина.
Пропало, як царські гроші.
Простий, як свиня,
а лукавий, як гадюка.
Противна, як старцеві
гривня.
Проткнув, як вужа вилами.
Проханий шматок,
як у горлі кілок.
Процвітає, як калина
в лузі.
Прудка, як дзига.
Прудкий, як заєць.

Пряма, як тополя.
Прямий, як дуга.
Прямий, як кочерга.
Прямий, як свинячий хвіст.
Пташина, як порошина.
Пташки верещать, неначе
дружки на весіллі.
Пшениця, наче ліс.
П'яний, як дим.
П'яний, як свиня.
П'яний, як чіп.
П'яний, як швець.
П'яному світ — як банька,
а люди — як мухи.

Рада, наче батька побачила.
Рада, як сирота трящі
(хворобі).

Рад бідняк пану, як сирота
трящі.

Радий, як торішньому снігу.
Раді люди літу, як бджоли
цвіту.

Радіє, мов дитина
(наче маленький).

Рветься, як собака
на цепу.

Реве, як бугай.

Реве, як корова.

Ревнощі, як іржа, гублять
серце.

Регоче, мов дужий.

Рипить, як той немашений
віз.

Рівний, як струна.

Рідка, як вода.

Рідка, як кваша.

Рідня, як десята вода
після киселю.

Ріже, як коса.

Річка, як стрічка.

Робить, наче мокре горить.

Робить, наче сміється.

Робить, наче сонний
(наче спить).

Робить, як віл.

Робить, як машина.

Робить, як мертвий динь.

Робить, як не своїми
руками.

Робить, як скажений.

Робить, як сліпий
дивиться.

Робить, як собі на лихо.
Робота спільна, як пісня
весільна.

Роботяца, як мурашка.
Робоча, як бджола.
Родич, як чорт козі дядько.
Розбалакалась, як свиня
з гускою.
Розбалакалась, як свиня
з каченям.

Розбирається, як баран
в аптеці.
Розбирається, як баран
на зорях.
Розбирається, як муха
у пиві.
Розбирається, як свиня
в гнилому гарбузі.
Розбрелись, як вівці без
пастуха.
Розвісив вуха, як осел.
Розговорився, як порожній
млин.
Роздувся, як ковальський
міх.
Розжалобився, як вовк над
поросям: від'їв
ніжки та й плаче.
Розживемось, як сорока на
лозі, а тіль на воді.

Роззявив губу, як жаба
на гусінь.
Роззявив рот, як вершу.
Розібрало, як вовка
опеньки.
Розібрало, як вовка пиво.
Роз'їхався, як верша.
Розказує, мов з книжки
бере.
Розказує, мов з книжки
читає.
Розказує, як артист.
Розквасив губу, мов
капицю.
Розквоталась, мов квочка.
Розкішний, мов павич.
Розклався, як на покуті
(як святий).
Розкрякалися, мов круки.

Розкрив рота, як ворота.
Розкудкудакалась, мов
квочка над курчатами.
Розлетілось, як липове
клиння.
Розлізлися, мов руді миші
в полі.
Розлютився (розпалився),
як жаба на каченята.
Розмахує руками, як вітряк
крилами.
Розмова, як у півня
з курчатами.
Розносився, як чорт
(нечистий) з бубном.
Розпатлана, як овечка.
Розпатлана, як відьма.
Розпатлана, як русалка.

Розплакався, як мала
дитина.
Розпливлось усе добро,
як заяче сало.
Розпливлось усе добро,
як липове клиння.
Розпливлось усе добро,
як піна на воді.
Розпустився, як циганська
пуга.
Розпустив губи, як жаба
на гусеня.
Розсівся, наче тітка
(перекупка) на базарі.
Розсівся, як книш у печі.
Розсілась, мов на черені.
Розскубують, мов гави
солому.
Розумний, як сало.

Розтав, як віск.
Розуміється, як глуха
на танцях.
Розуміється, як свиня
на апельсинах.
Розуміється, як теля
на пирогах.
Розумний, наче пророк.
Розумний, як Беркові
штани.
Розумний, як Сидорова
коза.
Розумний, як твого батька
діти.
Розумний, як Федькова
кобила.
Розходився, як драний
постіл.
Розходився, як холодний
самовар.

Розходилась, як квочка
на яйцях.
Розходилась, як квочка
перед бурею.
Розцвіла, як калина.
Розцвіла, як рожа навесні.
Розчервонівся, як рак.
Роса, як сльоза.
Росте, мов із води йде.
Росте, як билина в полі.
Росте, як бур'ян.
Росте, як верба.
Росте, як каченя на воді.
Росте, як пустоцвітне
дерево.
Росте, як на дріжджах.
Ростуть, як гриби після
дощу.

Рудий, як собака.
Руки довгі, як у злодія.
Руки холодні, як у жаби.
Руки, як граблі
(як дрючки).
Руки, як копитки.
Руки, як у рака клешні.
Рябий, як гороб'яче яйце.
Рябий, як зозуля.
Рябий, як решето.

Сад білий, як молоком
облитий.
Садок влітку, як кожух
взимку.
Сам-один, як палець.
Сам, як билина в полі.
Сапою поле, як обухом б'є.
Сварливий, як баба.
Сварливий, наче пилкою
пиляє.
Свистить, мов куля.
Свистить, як соловейко.
Свіжа, хороша, як
спроїжка.
Свіжа, як квітка вранці.
Свіжий, як росянистий
світанок.
Свій край — як рай, а чужа
країна — як домовина.

Світить, ніби сліпе
дивиться.
Світить, ніби сонце.
Світить, як вогонь.
Світить, як місяць.

Світлий, як ранок (день).
Свічка блимає, наче очі
виймає.
Своя хата, як покривка.
Село, непаче писанка.
Се не так швидко, як на
мертвого сорочку шити.

Сердита, як відьма.
Сердита, як кропива.
Сердита, як оса.
Сердитий, аж у роті йому
чорно.
Сердитий, мов турецький
перець.
Сердитий, як гадюка.
Сердитий, як звір.
Сердитий, як змія.
Сердитий, як квочка.
Сердитий, як собака.
Серце б'ється, як телячий
хвіст.
Серце м'яке, як віск.
Серце, як камінь.
Се так, неначе панцину
робити.

Сива, як вівця, а не йде
за вдівця.
Сивий, як молоко (як
туман).
Сидить, мов ідол.
Сидить, мов привезена
(молода перший день
після весілля).
Сидить, мов у гаю.
Сидить, як ворона обмочена.
Сидить, як гість на покуті.
Сидить, як засватана.
Сидить, як квочка на яйцях
(на курчатах).
Сидить, як кріт у норі.
Сидить, як кулик на
болоті.
Сидить, як кушина.

Сидить, як миша під
віником.
Сидить, як морква в землі
(в грядці).
Сидить, як на вогні.
Сидить, як на голках
(як на ножах).
Сидить, як на пожежі.
Сидить, як на помості.
Сидить, як печериця.
Сидить, як гриб при
дорозі.
Сидить, як черв'як
у сливі.
Сидить, як троянда між
будяками.
Сидить, як тур у горах.
Сидить, як у бога
за дверима.

Сидить, як черепаха.
Сидить, як чорт (дідько)
у болоті.
Сизий, як голуб.
Сири, як у бика.
Сири, як у ведмедя.
Сильний, як бугай.
Сильний, як віл.
Сильний, як дуб.
Сильний, як комар.
Сильний, як лев.
Сильний, як орел.
Сильний, як слон.
Синє, як небо.
Синє, як тереп.
Синій, як бузина (як
бузок).

Синій, як курячий пуп.
Синій, як море.
Синій, як печінка.
Сипле вишневим цвітом,
як снігом.
Сипле, наче з мішка.
Сипле словами, як горохом
об стіну.
Ситий, мов кабан.
Ситий, як свини вгодована.
Ситому так хочеться їсти,
як голодному пити.
Сичить, наче гадюка з-під
корча.
Сичить, як змія.
Сів і прилип, як
до смоляної лави.
Сів, як більмо на оці.

Сів, як на льоду.
Сів, як рак на мілкому.
Сів, як чиряк на боці.
Сірий, як вовк.
Сірий, як засць.
Січе, як ціпом.
Скаже, як з воза ляпне.
Скаже, як з дуба зірве.
Скаже, наче сокирою
відрубас.
Скажений, як собака.
Скаже слово, наче
витвердить.
Скаже слово, як снопа
зв'яже.
Скаав, як гвіздком прибив.
Сказав, як відрубав.
Сказав, як зав'язав.

Сказав, як на лопаті вивіз.
Сказав, як у воду глинув.
Сказав, як у давін ударив.
Сказав, як у око вліпив.
Сказала, як ножем у серце
вдарила.
Сказано, мов відрізано.
Скалить зуби, як собака.
Скалить зуби, як печене
порося.
Скалиться, як собака
на висівки.
Скам'янів, як статуя.
Скаржиться другові,
як собака котові.
Скаче, як віник по кімнаті.
Скаче, як горобець.
Скаче, як дідько.

Скаче, як дурна коза.
Скаче, як жаба.
Скаче, як м'яч.
Скаче, як теля на мотузку
(на припої).
Скиглить, мов кривий
цуцик.
Скиглить, як собака.
Скиглить, як чайка.
Скорчився, як циганський
батько.
Скривився, як циган
на ярмарку.
Скривилась, як середя
на п'ятинцю.
Скупа така, що не позичить
п'ятака.
Скучає, мов собака за ким
(палицею).

Слаба стала, як риба в'яла.
Слабке, ніби з воску
зліплене.

Слабкий, як учетверо
мотузок.

Слизька, як опеньок.

Слизький, як вузь.

Слова вилітають з рота,
наче з порожньої
бочки.

Слова, як мед, а діла,
як полин.

Слова, як медок, а від них
іде холодок.

Слова пристають, як горох
до стіни.

Слова торкаються, як горох
об стіну.

Словом — як листом стеле,
ділом — як голками
коле.

Словом — як шовком
вишивав, а ділом — як
шилом шпигав.

Слово скаже, як снопа
зв'яже.

Слово як сталь — ворогам
печаль.

Слуха, як осел черевом.

Сльози котяться,
як горох.

Сльози, як перли.

Смаку, як у печеному раку.

Сміється, аж заливається.

Сміється, мов дурень
(мов навіжений).

Сміється, як дзвіночок
дзвенить.

Сміється, як дурень до сиру.

Сміливий, як за плотом.

Сміливий, як сокіл.

Смокче, як вуж жабу.

Сніг, як з рукава.

Сніг, як цукор.

Собака, як вовк.

Совість, як у свині.

Солодкий, як мед.

Солодкий, як сік.

Солодкий, як цукровий
буряк.

Солоний, як ропа.

Сонний — як п'яний,
а п'яний — як дурний.

Сонний, як сова.

Сонце усміхається, наче
дівчина весною.

Сопе, як ковальський міх.

Сопе, як у мішку.

Соромливий, як дівчина.

Спалахнув, як сірник.

Спарився, як на окропі.

Спить, наче блекоти
об'ївся.

Спить, ніби вбитий.
Спить, хоч з гармати
стріляй.
Спить, як борсук у норі.
Спить, як засць полоханий.
Спить, як після маківки.
Співає, як півень на току.
Співає, як курка на біду.
Співає, як муха в глечику.
Співає, як порося в тину.
Співає, як порося під
лавкою.
Співає, як пташка.
Співає, як жаба
на кладці.
Співає, як жайворонок.
Співає, як соловейко.

Спішить, як ведмідь
за горобцями.
Спішить, як голый на воду.
Спішить, як мокре горить.
Спішить, як німий на суд.
Спокійний, як порося
в мішку.
Спокійно (тихо), як у раю.
Справний, як віл до корита.
Спритна, як муха в сметані.
Спритний, як в'юн.
Спромігся, як убогий
на кисіль.
Ставився, як лев,
а загинув, як муха.
Став, як опарений.
Став, як полотно.

Став, як сам не свій.
Став, як статуя.
Став, як укопаний.
Старався, як мурашка.
Стара з глузду з'їхала,
як собака з соломи.
Стара, як котюга, а бреше,
як щеня.
Старе, як мале,—
що побачить, того
й просить.
Старий, як ведмідь
(як собака).
Старий, як дід столітній.
Старий, як дупло
в липі.
Старий, як пеня.
Старий, як пес, а бреше,
як цуценя.
Старий, як світ.

Старий, як чорт.
Старого вчить, як мертвого
лічить.
Старого парубка женити, як
старе м'ясо варити.
Старому і хворому горе
завжди, як малому.
Старому піч, як малому
колицка.
Старший Гриць, як
Парася.
Стар, як яр.
Степ, як дим.
Стережись підлесливого,
як потайного собаки.
Стережись тих вечорниць,
як мати тебе від
вогню стерегла.
Стіл зроблено, як
вилито.

Стільки зробіть, як комар
надзичить.
Стільки з того користі, як
з чорта смальцю.
Стільки мас, як голодний
за зубами.
Стільки правди, як у кози
хвоста.
Стільки правди, як
у решеті воді.
Стільки смаку, як
у печеному раку.
Стогне, як старий дід.
Стоїть біла, як крейда.
Стоїть висока та худя,
як циганська голка.
Стоїть гарний, як
соняшник у цвіту.
Стоїть, мов остовнів.

Стоїть над душею, наче
осавула.
Стоїть посеред двору,
як тополи.
Стоїть, як калина при
дорозі.
Стоїть, як опудало
на коноплях.
Стоїть, як пень.
Стоїть, як свічка
(як статуя).
Стоїть, як стовп, укопаний
(мальований).
Стоїть, як явір над водою.
Стоять, мов вівці
(мов барани).
Страшний, як звір.
Страшний, як на кілку глек.
Страшний, як чорт.

Стрекоче, як сорока.
Стрибає, як горобець.
Стрибає, як жаба у воду,
 й очей не заплющує.
Стрибає, як заєць.
Стрибає, як коза.
Стрибає, як цап на городі.
Стримлять, як більма
 на очах.
Струнка, як тополя.
Струнка, як хвоїна.
Стрункий, як граб.
Стукає раз по раз, наче
 його домовина душить.
Стукає, як дятел на дереві.
Стукає, як коваль.

Суддя, що кравець: як
схоче, так і покарас.

Суддя, як тесляр: що схоче,
те й вирубає.

Сумний, як захмарене небо
(як темна ніч).

Сумно, як на похороні.

Сунеться, як горохова
копиця.

Сухий, аж світиться
(як трясця).

Сухий, як гілляка.

Сухий, як горіх.

Сухий, як горох.

Сухий, як перець.

Сухий, як скіпка.

Схожий, як сова на
яструба.

Схопився, мов ошпарений.

Сяє, наче сонце.
Сяють очі, як зорі вночі.

Така в неї душа чиста, як
теє сонечко навесні:
не пече, а гріє.

Така гарна пика, що як
виглянула у вікно,
то три дні собаки
гвалтували.

Така гарна, як пані
намальована.

Така гарна, як ти дівка.

Така добра, як дідова
торба.

Така пара, як миша
з вовком.

Така пара, як риба з волом.
Така правда, як блоха
кашляє.

Така правда, як на вербі
груші.

Така твоя правда,
як циганська.

Така честь, як собаці
в ярмарок.

Так біжить, аж земля
дрижить.
Так болить, що якби не міг
стогнати, то вмер би.
Так говорить, як жаба
в болоті.
Так доробився, як сіль
на окропі.
Так дрижав, що аж
употів.
Таке добре, як моя лиха
доля.
Таке лихо надворі, що не
видно й світу.
Так жалус, як вовк
поросяти, — як ухопить,
то вже боїться
пустити.
Такий бідний, як мак
начетверо.

Такий він мені рідний, як
десята вода на киселі.
Такий добрий, що в ложці
води утопив би.
Такий молодий, що скоро
шершні їсти будуть.
Такий, наче прибитий
на цвіту.
Такий хлопець, що батькові
штани короткі.
Такий щасливий, як та
курка, що каченят
водить.
Такий, що з-під стоячого
підшову випоре.
Такий, що і в ступі
не влучив.
Такий, що перейшов крізь
сито й решето.

Такий язик, що й на
припоні не втримаєш.
Так мені сподобалось, як
вовкові весільна пісня.
Так місячно, хоч голки
збирай.
Так печеться, як лисиця
вовка пекла.
Так пішло, як поза хмару.
Так рівно, що чорт ногу
зламає.
Так сказав, що й глухий
почув.
Так співають, як свині
в горосі.
Так ти не хочеш, як дід
сороківки.
Так, як та свиня, що
зненацька мішки рве.

Тане сніг, як воскова
свічка.
Танцює, мов сонна.
Танцює, як корова
на льоду.
Танцює, як рак на льоду.
Тарабанить, як горохом
об стіну.
Тарабанить, як порожня
бочка.
Твердий, як граніт.
Твердий, як дуб.
Твердий, як камінь.
Твердий, як криця.
Твердий, як скеля.
Твердо, як на току.
Твоє серце тепле, як літнє
сонце.

Тісняться, неначе хліб
у печі.

Товста, як бодня.

Товста, як гора.

Товстенький, як пеншок.

Товстий, наче бочка
(барило).

Товстий, як бичок.

Товстий, як кабан.

Товчеться, як Марко
по пеклі.

Товчуть його, мов дурного.

Тоді це буде, як на долоні
волосся виросте.

Тоді це буде, як у курки
зуби виростуть.

Тоді це буде, як рак
свисне.

Тонка, як стеблинка
(як очеретина).

Тонке, як комарячий носик
(як смик).

Тонкий, як дубець.

Тонкий, як жердина.

Тонкий, як тичка.

Торохтить, як порожній
млин.

Торохтить, як сорока.

Торохтить, як пухир
з горохом.

Торочить, як дратвою
строчить.

Трактор без палива, як
кінь без корму.

Треба біди так, як більмо
в оці.

Треба, як до трактора
погонича.

Треба, як п'ятого колеса
до воза.

Трохи, як комар наплакав.

Трудно вийти з біди, як
каменю з води.

Трудно вирвати, як псові
з зубів.

Труситься, як заєць.

Труситься, як Каїн.

Труситься, як мокре щеня.

Труситься, як молоде теля.

Труситься, як у лихоманці.

Труситься, як у пропасниці.

Труситься, як холодець.

Трясеться, як осиковий
лист (як осичина).

Тупа, як ступа
(як товкач у ступі).

Тупий, як липовий
дривіть.

Тупий, як обух.

Тупий, як пень.

Тупий, як серп іржавий.

Тупий, як сибірський
валянок.

Тягне, як швець шкіру,
щоб більша була.

Тягучий, як гума.

Убрався, як марюка.
Убрався, як муха в патоку.
Убрався, як чорт на утренью.
Убрали, як на смерть.
Убраний, як пан.
У вічі, як лис, а поза
очі, як біс.
У голові, як у млині.
У гурті робити, як з гори
бігти.
Удалося, як тій Солосі.
Ударив, як муха крилом
зачепила.
Ударив, як свиню жолудь.
У дворі, як у пустелі.
Узявся, як кіт до сала.
Уїдливе, як муха.
Уклав, як сіно в годину.

У мене стільки грошей,
як у жаби пір'я.
У мене стільки грошей,
як у цигана свиней.
Умивається, як качур
(як кішка лапою).
Унадився, як журавель
у коноплі.
Унадився, як свиня
в моркву.
У неї розуму, як у кози
хвоста.
Уночі було видно, хоч
голки збирай.
У нього натура, як
у тура.
У нього совісті, як
у шолудивого—волосся.
У нього стільки правди,
як у кози хвоста.

Упав на землю, як
підкошений.

Упав у гаразд, як муха
в сметану.

Упав так, що аж носом
заорав.

Упав, як грім на голову.

Упав, як сніг на голову.

Упав, як міх з воза.

Уперся, як баран у сіно.

Упертий, як баран.

Упертий, як осел.

Упертий, як свиня.

Упертий, як цап.

У попа здачі, як у кравця
остачі.

Урожай, як золото.

Ускочив, як жаба у жар.

Усміхається, як дитина.

Усолодився, як черв'як
у хріні.

Утле, як сніжника.

У хаті, як у віночку.

Хапас, мов десять років не
бачив (так їсть
швидко).

Хапається, як дідько
за дишель.

Хапається, як попівна
заміж.
Хапас, як Мартин мило.
Хата, мов заїзд.
Хата чужая, як свекруха
лихая.
Хата, як загін (казарма).
Хата, як квітка.
Хата, як лялечка.
Хата, як покрішка.
Хвалить, як медом
мастить.
Хвіст, як у лисиці.
Хирява баба, як дірява
макітра.
Хитається, як п'яний.
Хитра людина в'ється,
як хмелина.

Хитрий, як біс.
Хитрий, як вовк.
Хитрий, як лисиця.
Хитрий, як Панасова гуска.
Хитрий, як собака.
Хитрий, як чорт, дурний,
як гуска, а упертий,
як свиня.
Хитруєш, як собака
за вечерею.
Хлібина, як сонце
(як підрешіток).
Хлопець молодий,
як барвінок.
Хлопець червоний, як кров.
Хлопець, як дуб.
Хлопець, як орел.
Хлопець, як явір.

Хлоп'ята, як голуб'ята.
Хлюпочеться, як качка.
Хлюпочеться, як риба.
Ховається від роботи, наче
собака від мух.
Ховається, наче курка
від дощу.
Ховається, як мишка
в нірку.
Ховається, як папуга.
Ходить і радіє, як на
крилах носиться.
Ходить, мов корова.
Ходить, мов пава.
Ходить, мов сім днів не їв.
Ходить, мов тінь.
Ходить, наче шляхи
погубив.

Ходить, неначе в ступі
горох товче.
Ходить, неначе ступа.
Ходить слідом, наче тінь.
Ходить тихо, як лиси по дню.
Ходить, як бугай.
Ходить, як ведмідь.
Ходить, як годинник.
Ходить, як каліка.
Ходить, як качка.
Ходить, як кицька.
Ходить, як мокра курка.
Ходить, як неживий.
Ходить, як овечка
стрижена, а буцькає,
як баран.
Ходить, як панна.

Ходить, як переляканий.
Ходить, як побитий.
Ходить, як по бритвах.
Ходить, як припутень.
Ходить, як п'яний.
Ходить, як сам не свій.
Ходить, як слон.
Ходить, як сонний.
Ходить, як спутаний.
Ходить, як теля за коровою.
Ходить, як чумлений.
Ходить, як черепаха.
Холодний, як жаба.
Холодний, як крига.
Холодний, як присок.
Холодно, хоч вовків ганяй.
Холодно, як у льоху.

Хороша парочка, як баран
та ярочка.
Хороша, як квітка.
Хороша, як свиня в порошу.
Хороше, мов у бога
за пазухою.
Хороший, як кров
з молоком.
Хороший, як свиня в дощ.
Хоч дурний, та хитрий.
Хочеться, як голому
на вулицю.
Хоч молодий, та ранній.
Хропе, як кінь.
Хруснуло, як горіх,
шугнуло, як у міх.
Худа, як драбина.
Худий, аж ребра світяться
(торохтять).

Худий, наче з хреста
знятий.

Худий, як дошка.

Худий, як терниця.

Худий, як тріска.

Худий, як трясця.

Цар—як кабан, а цариця—
як печериця.

Цвірінчить, як горобець.

Цвіте, як калина.

Цвіте, як квітка.

Цвіте, як маківка.

Цвіте, як рожа.

Цей парубок, як з клоччя
батіг.

Цибатий, як журавель.

Чарочка чепурушечка,
як Сидорова душечка.

Чвала, як три дні не їв.

Чваниться, як дурень
латкою.

Чепуриться, неначе
на весілля.

Чепурненька, як мазничка.
Червона, як буряк.
Червона, як калина.
Червона, як кров.
Червона, як півонія.
Червона, як рожа.
Червона, як ягода.
Червоний, мов жар.
Червоний, як півень.
Червоний, як рак.
Червоний, як суниці.
Червоніє, як маків цвіт.
Червоніє, як рижок.
Червоніє, як свіжа рана.
Чеше, як мачуха.
Чиряк великий, як пупир.

Чиста, як вода.
Чиста, як риб'яче око.
Чиста, як сльоза.
Чистий, як дзеркало.
Чистий, як крига.
Чистий, як кришталь.
Чистий, як небо.
Чистий, як свиння в дощ.
Чистий, як скло (як сонце).
Чіпляється, як реп'ях
до кожуха.
Чіпляється, як реп'ях
до штанів.
Чіпляється, як сліпий
до плота.
Чмихає, як кіт (як поїзд).

Човен пливе по хвилях,
як тріска.

Чого посміхаєшся, як
Марина в маці?

Чоловік без розуму, що сніп
без перевесла.

Чоловік гордий, як пузир
водний.

Чоловік, як дишло: куди
поверни, туди і йде.

Чоловік, як орел.

Чоловік, як стовп,
а робить, як віл.

Чорна, мов циганка
(мов циган).

Чорна орда, як гайвороння
на полі.

Чорна, як жук.

Чорна, як смола.

Чорний, як ворон.
Чорний, як вороняче крило.

Чорний, як гадюка.
Чорний, як галка.
Чорний, як земля.

Чорний, як каглянка.

Чорний, як мара.

Чорний, як негр.

Чорний, як нічка.

Чорний, як сажка.

Чорний, як циган.

Чорніє, мов горщик
на кілку.

Чорнобрива, як руде теля.

Чорнобрива, як ясочка.

Чорно, як на вдовиному
полі.

Чуб, як в їжака.

Чуткий, як качка.

Шамай учителя, як
родителя.

Шаровари, мов Чорне море.

Шастас, мов миша у пастці.

Швидка робота, як нагла
смерть.

Швидка, як блискавка.

Швидка, як думка.

Швидка, як козуля.

Швидка, як куля.
Швидка, як муха в окропі.
Швидка, як стріла.
Швидкий, як ведмідь
за перепелицями.
Швидкий, як віл у плузі.
Швидкий, як вітер (як
вихор).
Швидкий, як дзига.
Швидкий, як мотиль.
Швидкий, як пень.
Швидкий, як хорт.
Швидкий, як черепаха.
Швидко, неначе на крилах
несеться.
Швидко, як оком ізмигнуть.
Широке поле, як море.
Широкий, як світ.
Широкий, як степ.

Шипить, мов гадюка.
Шия, мов на мотузку.
Шия, мов у бегемота.
Шия, мов у гусака.
Шия, мов у жирафи.
Шия, наче в горобця коліно.
Шия, хоч обіддя гни.
Шкварчить, як вишкварки
на сковороді.
Шкодливий, як кошени.
Шкодливий, як тхір.
Шумить, як гай.
Шумить, як гроза.
Шумить, як річка на камені.
Шумить, як холодний
самовар.

Щастя з рук вилетіло,
як пташка з сітки.

Щастя і нещастя —
як день та ніч.

Щастя, як трясця: кого
нападе, того й трясє.

Щебече, як пташка.

Щебече, як у саду соловей.

Щедра, як земля.

Щипається, як рак.

Щоб ви були такі веселі,
як весна.

Щоки пухкі, як пампушки.

Щоки червоніють, як
червоні яблука в саду.

Щоки, як кавуни.

Я його так люблю, як сіль
в оці, а кольку в боці.

Язик гострий, як бритва.

Язик, мов лопата, строчить,
як з автомата.

Язик, наче коловорот,
крутиться.

Язик, що й на припоні
не втримаєш.

Язик, як гадюче жало.

Язик, як у собаки хвіст.

Язиком мне, неначе баба
в макітрі лемішку тре.

Язиком торохтить, як у
барабан б'є.

Як вода змила.

Як дбаєш, так і маєш.

Як з гілля зірвався.

Як з гуски вода.

Як комар наплавав (так
мало).

Як корова язиком злизала.

Як кришталь, біла.

Як на корову сідло.

Як овечка — не мовить
ні словечка.

Як по шиї пиляє.

Як п'явка, впився.

Як руками одняло.

Як сонце, гріє.

Як у батька за пазухою.

Як чорт пугою нагнав.

Яка вода, такий млин, який
батько, такий син.

Яка головонька, така й
розмовонька.

Яка грушка, така й юшка.

Як дбаєш, так і маєш.

Як у воду впав.

Як циганська кобила: день
біжить, а три дні
лежить.

Яка мати, такі й діти.

Яка пшениця, така й
паляниця.

Яка яблунька, такі й
яблука.

Яке дерево, такий клин,
який батько, такий син.

Яке дерево, такі його
квіти, які батьки,
такі їх діти.

Яке йшло, такого
й здибало.

Яка криниця, така й водиця.

Яка кроква, така й лата,
яка праця, така
й плата.

Яке коріння, таке
й насіння.

Які сами, такі й сини.

Яскравий, як дзеркало.

Ясний, як день.

Ясний, як зіронька.

Ясний, як місяць.

Ясний, як сонечко.

Ясний, як сонце, білий,
як глина, червоний,
як рак.

Ясно, як о дванадцятій
годині ночі.

Ясно, як у льоху під
діжкою.

ОБРАЗНОЕ СЛОВО

Постоянные
народные сравнения

(На украинском языке)

Видавництво «Дніпро»,
Київ, Володимирська, 42.

Редактор
Л. М. Кирилець
Художник
В. Є. Перевальський
Художній редактор
В. В. Машков
Технічний редактор
О. І. Дольницька
Коректори
Г. І. Кривопуск,
О. С. Назаренко

Яке ко
й

Які са

Яскра

Ясний

Ясний

Ясний

Ясний

Ясний

Я

Я

Ясно

І

Ясно

;

БФ 27057. Здано на вироб-
ництво 30.XI 1973 р. Під-
писано до друку 22.II 1974 р.
Папір № 1. Формат 70×90/128.
Фізичн. друк. арк. 1,875.
Умовн. друк. арк. 1,444.
Обліково-видавн. арк. 2,492.
Ціна 21 коп. Замовл. 272.
Тираж 40 000.

Виготовлено
на книжковій
фабриці «Жовтень»
республіканського
виробничого об'єднання
«Поліграфкнига»
Держкомвидаву УРСР.
Київ, вул. Артема, 23-а.

